

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

CS

Projev

Lucemburk 26. října 2016

Projev předsedy Evropského účetního dvora Klause-Heinera Lehneho

Představení výroční zprávy EÚD za rok 2015
Evropský parlament – plenární zasedání

Štrasburk 26. října 2016

Porovnejte s předneseným projevem.
V případě rozdílů platí mluvený text.

ECA Press

Mark Rogerson – tiskový mluvčí

Damijan Fišer – pracovník tiskového oddělení

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47063

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

Vážený pane předsedo Schulzi,

vážení poslanci a poslankyně Evropského parlamentu,

vážená paní místopředsedkyně Komise Georgievová,

je mi velkou ctí, že Vám letos, kdy jsem se stal předsedou Účetní dvora, mohu v prvním měsíci výkonu své funkce představit výroční zprávu Evropského účetního dvora za rok 2015.

Události, k nimž došlo od konce roku 2015, otřásají základy Evropské unie, nadchází proto doba introspekce. Všichni se ptáme: proč se tolik občanů obrací k evropskému projektu zády? Domnívám, že z části je tomu tak proto, že jsme, jako orgány EU, do určité míry ztratili jejich důvěru. Výzvou pro EU v nadcházejících měsících a letech bude znovu si důvěru občanů získat. A já věřím, že Evropský účetní dvůr v tom bude hrát důležitou roli.

Je jasné, že je nutno provést reformu. Ať už bude mít jakoukoliv podobu, musí stavět na pevných finančních základech. To, zda má EU 28 nebo 27 členů, na důležitosti řádné finanční správy nic nemění. Z hlediska Účetního dvora jsou důležité především čtyři prvky.

Zaprvé, EU musí pečlivě vést účetnictví. Lidé nám nemohou začít důvěřovat, pokud nevěří, že se o jejich peníze řádně staráme a svou činnost pečlivě evidujeme.

Účetní závěrka EU za rok 2015 podává věrný a poctivý obraz. Částky, které mají být vyplaceny v běžném roce a v budoucích letech, jsou ale i nadále velmi vysoké. Komise také nevypracovala prognózu hotovostních toků na období příštích sedmi až desíti let. Taková prognóza by přispěla k obnovení důvěry. Střednědobé prognózy plateb připravované Komisí jsou krokem správným směrem.

Zadruhé, EU musí zajistit řádné uplatňování svých finančních pravidel.

O příjmech a výdajích finančních prostředků ze současného rozpočtu EU se přesně účtuje, stále však dochází k četným chybám tam, kde výdaje vznikají – tedy většinou v členských státech. U plateb roku 2015 činí odhadovaná míra chyb 3,8 %. Je tedy více méně obdobná jako v uplynulých letech, stále se však pohybuje nad naším 2% prahem významnosti (materiality).

Ačkoli Komise učinila kroky, aby zlepšila svoje vyhodnocování rizika a dopadu nápravných opatření, stále je možné je dále zlepšovat. Pro evropské daňové poplatníky by bylo mnohem lepší, kdyby Komise a členské státy tyto prostředky vydávaly řádně, aniž by bylo následně nutné obětovat čas, úsilí a výdaje na to, aby je po té, kdy byly zjištěny chyby, vymáhaly zpět.

I zde je možné chyby snížit tím, že se zlepší koncepce výdajových režimů. Lidé nemohou důvěřovat systému, kterému nerozumí.

Můj předchůdce hovořil o potřebě „zcela nového přístupu“. Je ještě příliš brzy na to, aby bylo možné říci, kdy nebo zda se tento přístup stane skutečností. Již ale došlo na přezkum výdajových plánů v polovině období.

Vítáme zaměření na výsledky, po němž opětovně volá Evropská komise. Co nám ale stále chybí, je rozměr hodnoty za peníze, a to mě přivádí k třetímu prvku řádné finanční správy.

Naši občané chtějí a musí vidět, že EU je schopna zajistit optimální využití prostředků. Musí mít pocit, že to, čeho se jim dostává, je lepší, než to, co by byly schopny zajistit orgány jejich země.

Byla ale hodnota vytvořená projekty EU v roce 2015 v poměru k souvisejícím výdajům optimální? Byly cíle projektů již od začátku realistické? Byly související náklady přiměřené? Byl program nebo projekt levnější či dražší, než by byl, pokud by byl spravován na jiné úrovni?

To jsou otázky, na něž nelze snadno odpovědět, dokud nejsou zavedeny správné mechanismy pro výkaznictví a podávání zpráv. Je nutné mít skutečné stimuly k optimálnímu využívání prostředků, a nikoliv jen dosahovat výdajových cílů a vyhýbat se porušování pravidel.

Ale ani zaúčtování všech prostředků a dodržení všech pravidel nezaručuje, že projekty financované EU budou představovat optimální využití prostředků.

Pokud lidé nejsou schopni říci, zda systém funguje k jejich prospěchu, nemůžeme očekávat, že k němu budou mít důvěru.

Musí vidět výsledky a mít jasnou představu o zdrojích vynaložených k jejich dosažení. Tento vztah – hodnota získaná vynaložením prostředků – musí být mnohem jasnější.

Důvěra také vyžaduje transparentnost a jistotu a jsou to právě tyto hodnoty, které tvoří čtvrtý prvek dobré finanční správy.

Nárůst využívání finančních mechanismů, které nejsou financovány přímo z rozpočtu EU ani auditovány Účetním dvorem, představuje vyšší rizika z hlediska transparentnosti, vyvozování odpovědnosti a koordinace politik a činností EU.

Pokud jde o jistotu, naše audity nejenže poskytují nezávislé ujištění, ale rovněž zahrnují doporučení, jak finanční správu EU zlepšit. A Komise tato doporučení ve velké míře přijímá a realizuje.

Navzdory přiměřené obecné míře povědomí o našich doporučeních určených členským státům však existují velké rozdíly, pokud jde o úroveň formálních následných opatření. Proto na úrovni členských států vidíme jen omezené změny v příslušných politikách a praxi.

Stručně řečeno, finanční správa EU se musí zlepšit. Pokud máme vytvořit takový finanční systém EU, který bude schopen znovu získat důvěru našich občanů, musí EU provést ty správné reformy a učinit tak brzy.